

KESIHATAN

AWAS PENYAKIT KULIT

JANGKITAN HAIWAN PELIHARAAN

PASTIKAN hawam peliharaan vertebra sihat. - Gambar Hiasan

Oleh KHAIRUNNISA SULAIMAN
 HAKSIK MING LIAWEN TAY
 Foto HALIM KHALID DAN KULU USIR, TARITA TAIB

MEMANG ramai orang tahu memelihara hawam sebagai saingan sport (kucing, gergang, anjing) dan sebagai hawam eksotis seperti ular, iguana atau sugar glider. Walau bagaimanapun, kebanyakannya tidak mendambakan masalah kepada pemilikinya. Tetapi masalah timbul apabila haiwan dipajuti penyakit.

Fuqar Runding Dermatologi Pusat Perubatan KPI Tawakkal, Kuala Lumpur, Dr. Tarita Taib berkata, pemilik haiwan hiasan biasanya mengabaikan haiwan terutamanya terdapat jangkitan.

"Terdapat beberapa jangkitan yang boleh berpuanah kepada haiwan peliharaan kepada manusia, ialah kurang 30 hingga 40 peratus melibatkan haiwan peliharaan kucing dan anjing termasuk jangkitan kulit."

"Jangkitan pada haiwan manusia boleh dipindahkan dari haiwan melalui pelbagai cara seperti ciuman, gigitan, sentuhan, dan dalam pada air, air, sentuhan atau benda atau najis, sedutan serbuk atau anjing, dan kuman, sentuhan dengan haiwan seperti di rumah, sekolah, sembahdar, bank atau

rumah teresam," katanya.

Dr. Tarita memulakan, antara jangkitan biasa melibatkan jangkitan kulit zoonosis (disebabkan oleh parasit, anthropoda seperti kutu, tungau dan cengkih) dan jangkitan kulit dermatoplaste. Langkah pencegahan yang mudah untuk mengurangkan risiko jangkitan dapat dilakukan melalui cuti kawalan kutu atau tungau pada haiwan, siraman haiwan yang baik, dipijatkan dan menggosokkan kulit untuk membuang kutu. Pemilik haiwan perlu berhati-hati ketika menggunakan tempat atau karpet pada kawasan najis haiwan.

Kesenyakan jangkitan haiwan peliharaan tidak berbahaya tetapi mendatangkan masalah kesihatan terutamanya pada golongan yang lebih mudah mendapat jangkitan misalnya mereka dengan kencing manis, tekanan darah tinggi, masalah sistem imun, kekejangan, pesakit kanser, perempuan hamil dan individu terdedah AIDS.

"Makanan yang bersemen tinggi tidak digalakkan memang haiwan reptilia seperti kura-kura, buawak, anak anjing dan kucing berumur kurang dari 10 tahun dan haiwan peliharaan yang mempunyai tawar cirit-hirit." "Golongan ini tidak dipisahkan untuk membolehkan najis haiwan peliharaan dari jangkitan membolehkan kucing tidak dibenarkan keluar dari rumah untuk mengelakkan pencemaran atau jangkitan pada badan kucing," katanya.

JANGKITAN ANTHROPODA

JANGKITAN PARASIT

JANGKITAN FUNGUS

JANGKITAN kulit yang biasa dijangkiti kepada haiwan peliharaan yang mendapat jangkitan.

DR. TARITA TAIB

Jangkitan Parasit
 Cacing adalah parasit dalaman, seperti cacing hookworm *Catancus caryacaryae* adalah penyebab kulit gatal akibat cacing yang keluar dengan cacing cacing terutama dari tungkai. *Ascaris* sp yang mengigit kulit mengasingkan.

Risiko haiwan, ahli Dr. Tarita memulakan haiwan yang menyebarkan haiwan yang akan memusnahkan larva dan memusnahkan haiwan terserlah seperti kutu pada kaki seekor yang berjalan kaki awam.

"Jenis ini tidak boleh membiak dalam manusia tetapi boleh membiak dalam pada kucing dan anjing yang kecil, lesi merah berbulu dengan borokan atau bintik kecil, kurang dari 5 mm, pada kulit memusnahkan seekor cacing."

"Kemudian timbul trek merah panjang dan berlingkar mengkilap dengan ciri-ciri di dalam kulit. Pesakit menghidapi simptom gatal

EMPAT JANGKITAN HAIWAN PELIHARAAN

- Jangkitan parasit**
  - *Catancus caryacaryae*
- Jangkitan fungus**
  - *Ascaris* sp
  - *Ascaris* sp
  - *Ascaris* sp
- Jangkitan bakteri**
  - *Mycobacterium* sp
  - *Mycobacterium* sp
- Jangkitan anthropoda**
  - Kutu
  - Tungau
  - Cengkih
  - Serangga

beserta pulak luar kulit seperti rambut dan kulit manusia. Terdapat tiga jenis parasit utama kutu anjing (*Ctenocephalides*), *Anthropomyia* dan *Spidromyia* yang biasa dijumpai pada haiwan domestik.

Dr. Tarita berkata, pada manusia jangkitan fungus menyebarkan simptom gatal dan tidak lesi merah, berbulu (bulu kemudi dalam lingkungan bentuk bulat atau oval). Pada jenis ini, boleh terdapat bintik kecil merah yang berbulu, terutamanya pada simpanan lesi.

"Dermatophyton sp adalah organisma fungus yang biasanya mengjangkiti binatang tetapi boleh mengjangkit manusia dan membolehkan jangkitan kulit tidak berjangkit jangkitan kulit manusia."

"Dermatophyton sp adalah organisma fungus yang biasanya mengjangkiti binatang tetapi boleh mengjangkit manusia dan membolehkan jangkitan kulit tidak berjangkit jangkitan kulit manusia."

Dr. Tarita berkata, jangkitan boleh berlainan secara mengikut jenis haiwan. Pada jenis ini, boleh terdapat bintik kecil merah yang berbulu, terutamanya pada simpanan lesi.

Haiwan berumah yang sahaja boleh terdapat jangkitan fungus.

Kegan pada manusia memulakan 99.8 peratus jangkitan haiwan menular fungus, ia bermula dengan pada kulit kepala apabila mereka memelihara kucing di rumah, berbanding 2 peratus tidak memelihara kucing.

"Bagi mengurangkan pencemaran pasokan kutu, haiwan yang tidak jangkitan kulit perlu diletak di persekitaran berlingkar sehingga semalaman. Kawasan pasokan dalam rumah (seperti bersemar pada dibersihkan)," katanya.

Berita boleh menghidapi penyakit kulit ini disebabkan oleh jangkitan dengan spora. Sporangium membiak dalam media yang membolehkan pertumbuhan spora.

JANGKITAN ANTHROPODA

JAGA HAIWAN PELIHARAAN

Haiwan peliharaan perlu diperiksa jika disyaki terdapat jangkitan kutu. Bulu atau kulit haiwan boleh dilakukan pemeriksaan makmal. Haiwan peliharaan perlu dirawat oleh veteriner. Persekitaran rumah perlu dinyahinfeksi.

JANGKITAN ARTHROPODA

DR. Tarita berkata, kuku adalah parasit luaran yang biasa ditemui pada anjing dan kucing. Kuku tidak boleh membaik di dalam atau pada manusia tetapi gigitan pada kulit manusia menyebabkan keagatalan dan malarang kulit.

"Prima dihasilkan pada kulit melalui bahagian mulut haiwan arthropoda. Contohnya, kuku memasukkan bahagian mulutnya ke dalam kapilari darah manakala serangga lain mengosokkan kulit dengan bahagian mulut tertentu dan meneruskan kapilari darah kulit."

"Haiwan ini mengeluarkan bahan iritasi melalui air liur yang menyebabkan iritasi kulit setempat. Gigitan kuku boleh meninggalkan alergen pada kulit yang bertindak balas dengan antibody hos atau manusia," katanya.

Gigitan pertama kuku tidak menyebabkan reaksi kesan pada kulit tetapi gigitan berulang menyebabkan reaksi sensitiviti dan bintolan kecil (kurang simtom) atau lesi. Tanda ini timbul 24 jam selepas gigitan dan berkesan beberapa hari.

Dr. Tarita berkata, bahagian badan seperti permukaan luar anggota bawah dan atas lebih mudah dijangkiti. Papular urticaria boleh disebabkan oleh banyak parasit berlainan termasuk kutu kucing (*Ctenocephalides felis*), kutu anjing (*C. canis*) dan tungau (mite).

Penyebab utama perlu dikenal pasti daripada haiwan peliharaan dan persekitaran rumah dan dapat dielakkan dengan menyahinfeksi haiwan peliharaan dan persekitaran rumah. Doktor boleh membantu memberi rawatan kulit dengan rawatan topikal (sapu) dan antibiotik.

"Kutu anjing dan kucing biasanya menyebabkan lesi kulit di bahagian bawah lutut terutamanya di buku lali. Kaum perempuan lebih mudah

JANGKITAN *Microsporum canis*.

dijangkiti kerana lelaki biasanya memakai senar panjang dan stoking.

"Jangkitan teruk pada manusia mudah berlaku jika sebuah rumah ditinggalkan lama dan didiami kucing dan anjing. Kuku dewasa selalu hidup tanpa bulu atau selama beberapa bulan menyebabkan masalah berpanjangan," katanya.

Haiwan peliharaan perlu diperiksa jika disyaki jangkitan kutu. Bulu atau kulit haiwan boleh dilakukan pemeriksaan makmal. Haiwan peliharaan perlu dirawat oleh veteriner. Persekitaran rumah perlu dinyahinfeksi.

Dr. Tarita berkata, simptom penyakit kulit pada manusia boleh dirawat dengan ubat anti-histamin dan steroid topikal.

Pada hos tumpangan, cengkenit akan menggigit bahagian kulit paling disusai seperti lipatan kulit dan tepi kulit rambut. Cengkenit menghisap darah tanpa menyakitkan hos tetapi menghasilkan reaksi kulit seperti papular urticaria.

blister, ulser atau nekrosis kulit. Gigitan cengkenit pembawa kuman *Borrelia burgdorferi*, boleh menyebabkan penyakit Lyme walaupun jarang berlaku di negara ini menimbulkan lesi kulit erythema chronicum migrans. Anjing boleh menjadi vektor mekanikal dengan membawa cengkenit dari luar ke dalam rumah.

Kesimpulannya, rawatan penyakit kulit berkaitan haiwan peliharaan tidak boleh diabaikan dalam rawatan kesihatan dan memerlukan rawatan holistik pada pesakit dan haiwan peliharaan. Kawatan mungkin memerlukan kerjasama antara doktor pesakit dan doktor veteriner.

PENILIK
kucing harus
peduli dengan
kesihatan
haiwan
peliharaan.
-Gambar
haiwan

JANGKITAN MICROSPORUM CANIS

Dr. Tarita berkata, haiwan yang dijangkiti *Microsporum canis* mungkin mempunyai tanda bintak pada bulu, bulu putih, kulit merah dan bersisik. Lesi merah boleh mempunyai bintolan kecil, berbentuk plak dan beranah atau berkerak.

"Terdapat komplikasi jangkitan walaupun jarang berlaku, di mana fungus yang terdapat di permukaan kulit menembak ke bahagian lapisan dalam kulit."

JANGKITAN SPOROTRICHOSIS

Dr. Tarita berkata, sporotrichosis adalah jangkitan subakut atau kronik oleh fungus *Sporothrix schenckii* pada lapisan kulit lebih dalam (subkutis). Jangkitan pada kulit menimbulkan tanda ketulan kecil atau plak. Penyakit kulit ini boleh terjadi dari satu hingga 10 hari selepas penembusan kulit oleh conidia atau spora fungus.

Lesi primer akibat inoculasi kulit, biasanya terdapat pada ekstremiti bagian atas manusia. Ketulan atau plak ini mungkin pecah dan mengeluarkan cecair ke lapisan luar kulit dan mengulangi ulser kulit.

"Selepas beberapa minggu, tanda yang sama boleh menebak dari buluh anggota badan seperti jari, tangan dan kaki kerana mengikut saluran limfatik."

"Haiwan peliharaan biasanya pembawa kuman *Sporothrix schenckii* yang boleh berpindah pada manusia melalui cakaran dan gigitan kucing.

Rawatan oral anti-fungus diperlukan," katanya.

JANGKITAN
cacing
cengkenit.

menyebabkan lesi favus atau kerton.

"Favus disebabkan oleh *Trichophyton verrucosum*. Kulit kepala beranah dan saakit. Diagnosis dibuat dengan pemerhatian tanda di kulit serta dibantu pemeriksaan sampel kulit atau rambut. Rawatan oral anti-fungal diberikan pada pesakit manusia sementara haiwan perlu dirawat oleh veteriner."

JANGKITAN BAKTERIA

Mycobacterium marinum adalah spesies *Mycobacterium* atipikal terdapat dalam air panas atau sejuk, air tawar dan air masin, sama ada udara panas atau sejuk. Bakteria ini biasa menjangkiti ikan atau amfibia.

Jangkitan *Mycobacterium (M) marinum*, jelas Dr. Tarita berlaku akibat luka pada kulit yang terdedah pada persekitaran air tawar yang tidak mempunyai klorin dan haiwan marin. Simptom bermula dengan satu ketulan pada kulit, sedikit sakit menyerupai lesi sporotrichosis muncul di tempat fokulus atau trauma.

Tempoh pengamatan *M. marinum* dua hingga tiga minggu dengan bintolan kecil-kecil kemudian membesar

beberapa bulan dan bertambah sakit, beranah dan menyebabkan ulser kulit. Beberapa ketulan kulit segaris mengikut saluran limfa.

Biasanya pemilik air tawar berisiko tinggi dijangkiti ketika mengendalikan air tawar dan biasanya menjangkiti tangan. Pesakit dirawat dengan antibiotik oral.